

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian și de către inculpatul Pobedinski Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui,

Pobedinski Veaceslav XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 12.03.2018 – 05.03.2019

instanța de apel: 24.04.2019 – 20.11.2019

instanța de recurs: 27.01.2020 – 12.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 martie 2019, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Pobedinski Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d); 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, stabilindu-i pedepsele:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – 1 an închisoare;

- în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal – 5 ani 4 luni închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, lui Pobedinski Veaceslav i s-a stabilit pedeapsa definitivă - 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Pobedinski Veaceslav, prin înțelegere prealabilă cu Cucuș Raisa, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în perioada de la 12.01.2017 până la 26.01.2017, aflându-se în apartamentul închiriat nr.83, amplasat pe str. XXXXX, mun. Bălți, în care aveau acces liber, folosindu-se de faptul că, nu

este observat de nimeni, a sustras pe ascuns un cojoc de culoare bej la preț de 1000 lei, 6 vase de cristal la preț total de 300 lei, tacâmuri (20 de furculițe, 20 de linguri de masa, 20 de linguri pentru desert) la preț total de 600 lei, 3 cazane la preț total de 900 lei, 4 accesorii pentru mixer la preț total de 50 lei, o tigaie la preț de 180 de lei, 4 farfurii sidefii la preț total de 100 lei, 2 bluze împletite la preț total de 50 lei, o scurtă de piele artificială la preț de 100 lei, care aparțineau cet. Pareniuc Irina, după ce, cu cele sustrate, s-a eschivat de la locul infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămată cet. Pareniuc Irina, o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 3280 lei RM.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Pobedinschi Veaceslav a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – *furtul, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite de două persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc de depozitare cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la data de 25.05.2017, aproximativ la orele 02.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, însoțit de aplicarea violenței periculoase, prin împingerea ușii de intrare a pătruns în domiciliul cet. Dudca Evghenia amplasat pe str. XXXXX din mun.Bălți, apropiindu-se de ultima i-a aplicat mai multe lovituri în regiunea feții, cauzând vătămări corporale ușoare, după care, în mod deschis, a sustras de sub pernă bani în sumă de 1100 lei în bancnote a câte 50 lei fiecare, după care s-a eschivat de la fața locului, astfel cauzându-i părții vătămate Dutca Evghenia un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 1100 lei, însoțite cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Mamaliga Marian a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal – *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Marcauțan Sergiu, solicitând casarea parțială a sentinței în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu încasarea în beneficiul statului de la inculpat a sumei de 11 520 lei, invocând că, este neargumentată excluderea încasării din contul inculpatului Pobedinschi Veaceslav în beneficiul bugetului de stat a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 11520 lei, or, instanța nu a clarificat obiectiv, corectitudinea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Pobedinschi Veaceslav în beneficiul bugetului de stat, adoptând o sentință neargumentată în această latură.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a menționat că:

- instanța eronat a conchis, că cheltuielile suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză nu pot fi încasate de la inculpatul Pobedinski Veaceslav deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului;

- respectiva concluzie instanța și-a întemeiat-o în baza dispozițiilor art.143 al.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit căroră, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză și se face din contul mijloacelor bugetului de stat;

- este eronată constatarea instanței care a menționat, că în cauza dată în cadrul urmăririi penale au fost efectuate rapoartele de expertize judiciare nr. XXXXX din 07.06.2017 nr. XXXXX din 07.06.2017, nr.XX din 12.06.2017, nr.XXX din 13.06.2017, nr. XXXXX din 16.06.2017, nr.XXX din 05.07.2017, pentru care statul a suportat cheltuieli în mărime de 11520 lei, care au fi ordonate de către organul de urmărire penală, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării; -consideră ca fiind neargumentată excluderea încasării din contul inculpatului Pobedinski Veaceslav în beneficiul bugetului de stat a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 11520 lei din următoarele considerente;

- cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare nr. XXXXX din 07 06 2017 nr. XXXXX din 07.06.2017, nr. XXXXX din 12.06.2017, nr. XXXXX din 13.06.2017, nr. XXXXX 16.06.2017, nr.227 din 05.07.2017 au fost suportate doar în scop de a asigura buna desfășurare a procesului penal;

- expertizele judiciare în speță au fost efectuate la cererea organului de urmărire penală în conformitate cu prevederile art.142 al.(1) Cod de procedură penală care indică expres, că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sânt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii;

- nu este de acord nici cu poziția instanței, că cheltuielile efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate sunt trecute în contul statului deoarece nici o normă legală a Codului de procedură penală nu prevede expres, acest fapt;

- instanța nu a clarificat obiectiv, corectitudinea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Pobedinschi Veaceslav în beneficiul bugetului de stat, adoptând o sentință neargumentată în această latură.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 noiembrie 2019, s-a respins apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, constată incapacitatea de plată a inculpatului Pobedinschi Veaceslav care urmează să achite acțiunile civile înaintate de părțile vătămate admise pe cauză, execută pedeapsa sub formă de închisoare, inculpatul nefiind încadrat în câmpul muncii, respectiv nu beneficiază de un izvor stabil de venit, astfel încât încasarea sumei solicitate de procuror în calitate de cheltuieli judiciare, i-ar putea afecta considerabil starea financiară. Mai mult, potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr.C01032501395, Pobedinschi Veaceslav potrivit raportului nr.3364 din 02.08.2019 a Consiliului național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a fost încadrat în grad mediu de dizabilitate, cauza fiind afecțiune generală prin suferințe oculare.

Instanța de apel a reținut că rapoartele de expertiză judiciară nr. XXXXX din 07.06.2017 (f.d.194, vol. I), nr. XXXXX din 07.06.2017 (f.d.205, vol. I) nr. XXXXX din 12.06.2017 (f.d.2016, vol. I), nr. XXXXX din 13.06.2017 (f.d.226, vol. I), nr. XXXXX din 16.06.2017 (f.d.23, vol. II), nr.227 din 05.07.2017 (f.d.32, vol. II), au fost ordonate și efectuate la solicitarea organului de urmărire penală, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care au fost puse în sarcina acuzării, astfel plățile necesare pentru efectuarea acestora urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, și nu din contul inculpatului, după cum se solicită în apel.

În acest aspect instanța de apel a indicat, că potrivit art. 75 alin. (3) din Legea nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute de art.142 al.(2) Cod de procedură penală, care la caz nu este relevantă.

La fel, instanța de apel a consemnat că expresia „poate fi obligat” din dispoziția art. 229 Cod de procedură penală nu echivalează cu expresia „este obligat” la plata cheltuielilor judiciare.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:
- procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de

procedură penală, prin care solicită casarea decizie cu remiterea cauzei la rejudecare, deoarece instanțele de judecată au interpretat eronat prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală și faptul că, conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

- inculpatul Pobedinski Veaceslav, neindicând nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare, deoarece recunoaște vina și are la întreținere un copil minor;

6. Referințe asupra recursurilor declarate nu au fost depuse.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, or, recursul procurorului este vădit neîntemeiat, iar recursul inculpatului nu îndeplinește cerințele de formă și conținut din următoarele considerente.

7.1 Referitor la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, Colegiul penal o consideră ca neîntemeiată.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, argumentele recurentului în susținerea solicitării procurorului de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 11 520 lei, pentru efectuarea expertizelor în anul 2017, precum că conform art. 229 Cod de procedură

penală, condamnatul suportă cheltuielile judiciare, se califică ca neîntemeiat, acest motiv a fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe și atât prin motivele expuse în sentință(f.d. 172 v. II) cât și în cadrul instanței de apel prin motivele expuse în decizia atacată(f.d. 245 – 246 v.II), s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului pe această solicitare, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Prin urmare Colegiul penal indică că, suma de 11 520 lei, este compusă din costul pentru efectuarea rapoartelor de expertiză pe caz, efectuate în anul 2017, cheltuieli ce urmează a fi achitate conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care a fost în vigoare până la 09.02.2018 și care conform art. 10 Cod penal, este mai favorabil pentru inculpat.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7.2 Referitor la recursul ordinar declarat de către inculpatul Pobedinski Veaceslav:

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârilor, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie

să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală: *„nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat din partea apărării.”*

Astfel, Colegiul Penal constată că, deoarece inculpatul nu a folosit calea de atac apelul asupra sentinței, el în prezent nu poate ataca decizia instanței de apel, deoarece lui nu i s-a înrăutățit situația prin soluția din decizia atacată.

În concluzie, din aceste motive, recursul declarat este inadmisibil fiindcă nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală, recurentul fiind lipsit de dreptul de a ataca decizia instanței de apel, cu recurs ordinar.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de către inculpat și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Pobedinschi Veaceslav XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Pobedinschi Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Pobedinschi Veaceslav XXXXX*, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda